

Пам'ятайте
про
Україну!СВОБОДА
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИКSVOBODA
UKRAINIAN DAILYРедакція і Адміністрація
"Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНС004: (201) 451-2200

PIK XCI. Ч. 157.

ДЖЕРЗІ СІТІ і НЬО ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 17-го СЕРПНЯ 1984

ЦЕНТІВ 25 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, AUGUST 17, 1984

No. 157.

VOL. XCI.

Появився ювілейний том
„Українського Історика“

Нью Йорк (ПС УІТ). — Шойно вийшов з друку і розсилається передплатникам 20-ий том „Українського Історика“ (чч. 78-80, 1983) журналу Українського Історичного Товариства.

Тому 20 років проф. Любомир Винар започаткував видання цього єдиного журналу української історіографії, який в 1984 році почав свій третє десятиліття на службі української історичної науки.

Цей ювілейний том містить такі праці: Любомир Винар — „Двадцятиліття „Українського Історика“ і завдання українських істориків“; Марко Антонович — „Київська Старина, 1882-1982“; Наталя Полонська-Василенко — „Моя наукова праця (спогади, 1914-1918)“; О. Моргун — „До життєпису Наталі Полонської-Василенко“; Л. Винар — „Матеріали до біографії Н. Полонської-Василенко“ (включая чл. друк і листів). У відділі „Дослідження“ друкуються такі матеріали: Олександр Стомба — „Матеріали до історії роду Міхновських“; Юрій Кишич — „Деякі проблеми в реконструкції О. Прицаком IX століття в українській і східноєвропейській історії“; Євген Крамар — „Живий хазарський слід на Україні“; Дмитро Дорошенко — „Що таке історія Східної Європи?“.

Парафія в Чикаго
влаштує Фестиваль

Чикаго. — Як повідомляють з української католицької церкви св. Йосафата тут на церковній площі, при 5000 Північ Камберленд авеню, відбудеться в дні від 22-го до 27-го серпня 1984 року традиційний Український фестиваль.

Шість днів будуть вивчені різні несподіванки та програмою, якою можуть користуватися цілі родини. Гри і розваги, українські страви будуть кожного дня, а ввечері приграватимуть різні оркестри та будуть виступи українських танцювальних груп і музичних ансамблів. В неділю, 26-го серпня, о год. 7-й ввечері виступить велика група танцюристів у числі сорока осіб п. н. „Надзвичайний український ансамбль“ із своїми народними та акробатичними танцями.

У СВІТІ

МІНІСТРИ ОБОРОНИ Єгипту і Туреччини підписали в Анкарі договір про військову співпрацю між обидвома країнами. Договір також передбачає виміну досвідом з воєнної стратегії і продаж Туреччини 35 бойових джетових літаків типу Фантом Ф-4, які є тепер єгипетською власністю.

ПОІНФОРМОВАНІ У ВАШІНГТОНІ особи не виключають, що президент Роналд Реген, який слідкує за подіями в Польщі і звільнюванням там політичних в'язнів, намагається зняти решту санкцій про доставку товарів до цієї комуністичної країни. ЗСА, як було раніше сказано, будуть підтримувати або прийняти не супротивлятимуться приступленню Польщі до Міжнародного монетарного фонду, до чого стремить режим прем'єра Войцеха Ярузельського.

НА ПОЧАТКУ ЦЬОГО тижня в країнах Центральної Америки поширилася була чутка, що Москва планує посилити дезінформаційні акції в Ель Сальвадорі, а навіть виконати руками марксистських партизанів декілька замахів на життя видатних американських дорадників, а якщо вдасться, то також на президента Сальвадору Хосе Наполеона Дуарте, а вини за ці замахів приписати сальвадорським правим екстремістам і так званим „бригадам смерті“, підпорядкованим Робертові д'Обусінові.

ПОІНФОРМОВАНІ ПОЛІТИКИ, які разом з Президентом перебували в Каліфорнії, але не бажали бути названими, заявили, що одною з тем розмови Роналда Регена з міністром закордонних справ Італії Джуліо Андреотті була справа Лівії і полковника Муаммара Каддафі, який тісно співпрацює з італійським урядом і, не зважаючи на різні погляди та членство Італії в Північно-Атлантичному Оборонному Союзі (НАТО), продовжує доставляти тій країні нафту, внаслідок чого без якогось Італія, як зрештою багато інших західноєвропейських країн, не може обійтися. Італія зацікавлена сповільненням тиску З'єднаних Штатів Америки на Лівію. Кажуть, що Андреотті говорив також в імені членських держав НАТО.

РЕЧНИКИ ЄГИПЕТСЬКОГО і американського урядів заявили, що досі ще не вдалося устійити яка держава чи терористична група займається „розвіванням“ на Червоному морі мін, які пошкодили вже 18 кораблів міжнародної торговельної флотії, яка, користуючись Суєзьким каналом, випливає у Червоне море. Дослідженням тепер займаються також спеціалісти Франції і Великобританії.

СТВОРЕНО ПОЧЕСНИЙ
КРАЙОВИЙ КОМІТЕТ

Крайовий Комітет всегромадського протесту проти російщення України у 20-річчя побудови пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашингтоні, який організує у неділю, 16-го вересня ц.р., у Вашингтоні демонстрацію проти російщення України і концерт на пошану української культури у Кеннеді Центрі, створив Почесний Комітет, до якого запрошено ієрархів українських церков православних, католицької та євангельської — і всіх живучих в ЗСА колишніх членів Почесного і Ділового Комітетів для побудови і відкриття пам'ятника Т. Шевченка у Вашингтоні в 1964 році: Блаженніший Мстислав, Митрополит Української Православної Церкви в ЗСА; Архiepіскоп Стефан, Митрополит Української Католицької Церкви в ЗСА; Владика Константин, Архiepіскоп Чикагський, УПЦ; Владика Василь, Єпископ Стамбульський, УПЦ; Владика Інокентій, ЧСВВ, Єпископ Єпархії св. Николая в Чикаго, УПЦ; Владика Роберт Михайл, Єпископ Єпархії св. Йосафата у Пармі, УПЦ; Пастор Володимир Боровський, генеральний секретар Українського Євангельського Об'єднання в Північній Америці; Пастор Олександр Гербарук, Всеукраїнське Євангельсько-Баптистське Братство.

Члени Комітетів Почесного і Ділового у 1964 році: Проф. Августин Штефан, член Почесного Комітету; Проф. д-р Лев Добрянський, заступник президента Ділового Комітету; Йосип Лисогір, виконавчий директор; Проф. д-р Ярослав Падох, секретар; Ігнат М. Білінський, скарбник.

Члени Ділового Комітету у 1964 році: Проф. д-р Осип Андрушків, о. шамб. Степан Тиханський, ред. Антін Драган, д-р Володимир Душин, Святослав Гордінський, проф. Григорій Костюк, Володимир Мазур, інж. Аполоній Осадка, інж. Лев Молодожан, Євген Зибілевич.

Члени Контрольної Комісії у 1964 році: Іван Винник, голова; д-р Роман Осінчук і Едвард Попіль, члени.

Советська преса пише про
шпигунські історії в СССР

Москва. — Пресові агентства і акредитовані в Советському Союзі західні кореспонденти інформують, що советська преса переповнена тепер всіма шпигунськими історіями, які замішані громадяни З'єднаних Штатів Америки, що ніби тільки те й роблять, що займаються шпигунством в „користь ЗСА і членських держав НАТО“.

Останньою ж три советські газети помістили, очевидно, видумані в бюрах КГБ історії про шпигунство. Західні дипломати думають, що статті становлять частину широкого пропагандистського кампанії советських засобів масової інформації проти всіх закордонних дипломатів, журналістів і туристів, які намагаються встановити зв'язки із советськими громадянами і навіпаки.

Статті в газетах „Советская Россия“, „Московская Правда“ і „Труд“ появились два дні після закінчення передавання на советській телебаченні шпигунського фільму з участю американців, зокрема американського атташе для справ культури, якого „переловили на гарячому“ органи КГБ і „видворили“ з СССР. „Советская Россия“ пише, що головними шпигунами є військові атташе при західних амбасадах, але у числі шпигунів совети включають також моряків, студентів, учасників всяких делегацій, кореспондентів та інших.

Советські пропагандисти кажуть, що перед приїздом таких осіб до Советського Союзу офіційні чинники ЗСА дають, щоб вони пильно вивчили не тільки російську мову, але також культуру і звички советських громадян. Дуже часто, перед „виконанням шпигунського діла“ таких осіб Сі-Ай-Ей висилає до СССР як звичайних туристів, щоб вони приглянулися до життя звичайних громадян.

У статті „Ті тихі американці“ розказується про ролі західних атташе, які подорожують по СССР у так званих „одиночках“, тобто окремих кабінах, щоб їм нічого не перешкоджало займатися їхньою шпигунською діяльністю.

Джерзі Сіті, Н. Дж. — У Видавничстві Українського Народного Союзу „Свобода“ вже друкується і з кінцем цього місяця появиться на книжковому ринку книжка А. Драгана: „Шевченко у Вашингтоні“ — історія пам'ятника Кобзареві України в столиці Америки.

„Не раз і не два промовляла історія в столиці вільної землі Вашингтона над Потомаком. Але навіряд чи коли такі великі маси народу могли безпосередньо відчувати з таким глибоким зворушенням будь-який з тих історичних актів, як відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові тієї незабутньої суботи, 27-го червня 1964 року... Здавалося, що все замерло, спинились віддих, що навіть легендарний вівтерець припинив свій подув у розпаленому гарячим сонцем до майже ступнів Фаренгейта повітрі, як 34-ий президент З'єднаних Штатів Америки, головний командувач альянськими збройними силами під час Другої світової війни генерал Девід Д. Айзенгавер підійшов до великого жовтого полотнища, що заслоняло статую, та, потягнувши за мотузку, відкрив могутню бронзову постать немирущего Кобзаря України та вселюдського співця волі і справедливості, Тараса Шевченка, на

гранітному п'єдесталі. Цю тишу сколихнули шойно слова Шевченкового „Заповіту“, що понеслися пісню наперед із грудей соток хористів, а опісля і з грудей тисячів і тисячів народу...“

Так починається надруковане у „Свободі“ з 30-го червня 1964 року повідомлення-репортаж про чи не найважливішу і чи не найбільшим трудом довершеною подію в історії Української Америки, відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашингтоні.

Історія цієї події, від вигинення її ідеї почавши, а на довгому і складному та важким трудом її здійснюванні і остаточному здійсненні закінчивши, становить зміст цієї багатосторонньої книжки „Шевченко у Вашингтоні“.

Книжка має вісім розділів, зміст яких говорить сам за себе. Друкуємо його на четвертій сторінці.

Передмовою до книжки написав секретар Комітету Пам'ятника Шевченкові і тодішній головний секретар УНСОЮЗУ та теперішній голова Наукового Товариства Шевченка проф. д-р Ярослав Падох. У своїй передмові д-р Падох звертає окрему увагу на розділ про „битву за Шевченка“, пишучи:

(Закінчення на ст. 4)

КРАЇНИ НАТО ПІДВИЩАТЬ
СВОЇ ОБОРОННІ БЮДЖЕТИ

Брюссель, Бельгія. — Міністри оборони 16-ох членських держав Північно-Атлантичного Оборонного Союзу (НАТО) не могли знайти спільної мови щодо збільшення витрат на оборону на нарадах в травні ц.р., але постійні працівники в головній квартирі НАТО у Брюсселі отримали від своїх урядів інструкцію приготувати проєкти підвищення оборонних бюджетів на чергову нараду.

Пресове агентство Ройтерса поінформувало у вівторок 14-го серпня ц.р., що представники членських держав НАТО є близько позитивного поглядження цієї справи, бо вже більшість держав погодилась на збільшення витрат, щоб тим самим зменшити критику американських законодавців в обидвох палатах Конгресу про неістерність західноєвропейських держав до цієї справи і замалу їхню заангажованість у власній обороні. Деякі сенатори і конгресмени, як відомо, домагалися навіть відтягнення частини американських військ з Європи, щоб не тільки зменшити витрати, але також заставити економічно добре розвинені і загосподарені країни, самим подумати про свою власну оборону і не покладати надії виключно на ЗСА.

Нарешті, — кажуть політичні і військові спостерігачі, — НАТО стоїть напередодні прийняття 6-річного плану розбудови військових споруд-летовищ, трубних рур для доставки бензину до більшості баз, магазинів амуніції, комунікаційних станцій, тощо — які коштуватимуть приблизно 7,85 мільярдів доларів, приблизно втричі більше від доперішніх витрат на подібні цілі. Споруди є також важливими на випадок якогось воєнного конфлікту і перекинення більшої кількості війська ЗСА і Канади на європейський континент.

Фактичною проблемою і затримкою у процесі прийняття запланованого плану є Західна Німеччина, яка найдалше висунула на схід, найбільше загрожена, але відмовляється збільшити свій оборонний бюджет. Виглядає, кажуть спостерігачі, що Бонн буде змушений поступитися під тиском інших членів НАТО і американської рішучої постави до цієї справи.

Якщо плани Брюссельської наради будуть зrealізовані, ЗСА і Канада зможуть перекинути до Європи в дуже скорому часі шість армійських дивізій, 1,100 бойових літаків та іншу зброю для підтримки європейських армій у випадку кінцевої потреби.

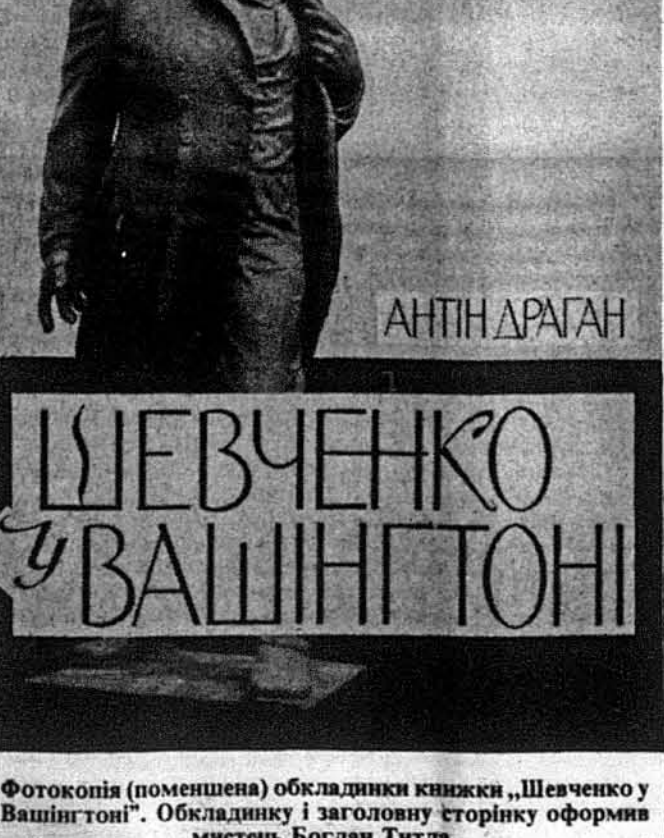
Поляки розчаровані
поставою Церкви
до „Солідарності“

Ченстохова, Польща. — Примас Польської Римокатолицької Церкви, який має великий вплив на народні маси, а з його голосом числяться також офіційні комуністичні чинники і Ватикан, розчарував своїх земляків. Під час доповіді у відпустовий місцевості Ченстохова, яку він виголосив до 160,000 вірних кардинал Юзеф Глемпін, він не згадав про заборону урядом прем'єр-міністра Войцеха Ярузельського професії „Солідарність“, яка якраз в цьому місяці відзначала, очевидно, нелегально, четверту річницю з дня постанови. Він також не критикував, ані не згадував варшавського режиму і його останніх потягнень з метою позбутися економічних санкцій Заходу у заміну за випущення з тюрми політичних в'язнів, зокрема керівних осіб „Солідарності“.

Розчарування було тим більше, що духовний проповідник польських католиків, які становлять 90 відсотків всього населення сьогочасної Польщі, не згадав навіть тих, які в наслідок проголошеної амністії вийшли на волю, не привітав їх теплим словом, як заявили деякі вірні західним кореспондентам.

У Гданську натовість о. Генрик Янковський, великий прихильник „Солідарності“, прославляв професію, її лідерів і тих, які підтримують її у тяжких часах переслідування. При тому він заявив, що Церква ніколи не перестане змагатися за справедливі права для польського народу і соціального порядку та відновлення пошани до прав людини. Проповідь о. Г. Янковського деякі поляки розглядають, як „перепрошення“ поляків розчаруванням проповіддю кардинала Ю. Глемпіна.

Серед паломників до Ченстохови було майже 60,000 молоді і велика американська делегація з З'єднаних Штатів Америки під проводом кардинала Джозефа Бернардіна, архiepіскопа чикагівської єпархії.

Фотокопія (поменшена) обкладинки книжки „Шевченко у Вашингтоні“. Обкладинку і заголовну сторінку оформив мистець Богдан Титла.

ПОНАД ДВА МІЛЬЙОНИ ОСІБ
У НЬО ЙОРКУ ВІДДАЛИ
САЛЮТ ОЛІМПІЙЦЯМ

У поході атлетів: олімпійці-плавач Джефф Фловт і його товариш Майкл О'Брайс підіймають вгору пальці, передаючи глядачам: „Ми є число 1“.

Нью Йорк. — У середу, 15-го серпня, понад 2 мільйони осіб — сповнені ентузіазму і захоплення — вітали 221 олімпійських героїв, „наше воєнне після тріумфальної перемоги“, — коментовано на телевізійній станції Ей-Бі-Сі. Атлети маршували від Беттері Парку, по Бродвею аж до міської ратуші. Це була перша „тікер-тейп“ парада від 1981 року, коли це на вулицях Нью Йорку зустрічали звільнених закладників із Теграну.

Похід на принаймні півгодини зупинив нещасливий випадок, коли понад 200 осіб зацікавлених парадом видиралися на ристовання на першому поверсі; воно завалилося і полетіло вниз разом із всіма людьми, припадковими глядачами. У випадку було сто побитих, з цього сім важко пошкоджених. Деякі атлети, поміж ними боксер Марк Бріленд — золотий медаліст відійшли, щоб допомогти побитим.

Змагун Карл Луїс, почтивний золотий медаліст, колишній мешканець сусіднього Нью Джерзі, не міг взяти участі у параді, бо до його помешкання в Гюстоні, Тексас, вламалися злодії. Участь у поході взяли атлети-змагуни в дужанні, жіноча відбаванкова дружина, дружина гокею на траві, весляр, переможець марафону Джоні Беню, пливачи — Треїсі Кокінс, гімнастки Джулієн МекНамара і Мері Лу Реттон, боксери Тайрел Біггс, Генрі Тілмуні і Марк Бріленд і більшість членів гімнастичної дружини. І хоча на Олімпіаді було 174 медалістів, але на запрошення до них долучилися навіть ті, яких не нагороджено.

Параду супроводили скандування юрби „Ю-Ес-Ей“ і вигуків під адресою їхніх лівійців, на що спонтанно реагували атлети — вимахуванням американськими прапорами, підскоками і словами зворушення і радості. На них згоріли сипалися порізани стрічки, 1,300 тонн паперу, конфетти і жовті диски, які символізували золоті медалі, а вгору підіймалися різнокольорові балони.

Після офіційного церемоніалу у ньюйоркській ратуші промови і привітань, поміж ними греко-православного Архiepіскопа Яковоса і посядання Едварда Кача, олімпійці знову готувалися у дорогу: у четвер, 16-го серпня вони відлетіли у свою дальшу всекрайову олімпійську туру — передостанньої їхньої зупинки — до Орландо, Фла., щоб святкувати свою перемогу. Звідти вони ще пробудуть до Делласу, Тексас, останнього „причала“ відзначувань їхніх олімпійських тріумфів.

В АМЕРИЦІ

НА ФЛЮРИДІ, де спеціально охороняють крокодилів, щоб не вмирили, вони сильно розмножилися в останніх роках. Рівночасно з побиленням числа крокодилів, що доходить до мільйона, зростає сильно населення Флориди і через це крокодили починають менше боятися людей та скорше готові їх атакувати. Минулого тижня згинув у цей спосіб 11-літній хлопчина.

ДЕМОКРАТИЧНА ПАРТІЯ дістала тепер велику кількість добровольців, що хочуть допомагати у виборках. Більшість з них є жінки і цей факт пояснюють тим, що кандидатом на віцепрезидента є тепер жінка.

СТРАЙКУЮЧІ ШПИТАЛЬНІ робітники влаштували у вівторок, 14-го серпня велику демонстрацію перед чотирма шпиталями в Нью Йорку. Учасником демонстрації та промовцем був, між іншими, відомий телевізійний та фільмовий актор Ед Аснер, який є президентом юніі акторів.

ДЖЕРАЛДІН ФЕРРАРО, заявила, що вона не є в силі сповнити даної публічно обіцянки і виявити скільки доходу до податку платити її чоловік. Вона однак сподівається, що він сам це зробить. Дж. Ферраро була на передвиборчій поїзді по Каліфорнії і уважають, що завоювання в таємниці доходу чоловіка не є для її кампанії корисним.

РУМУНСЬКИЙ ЖУРНАЛІСТ, що в часі Олімпіади допомагав подавати репортажі для газети в Сан Дієго у Каліфорнії, попросив про дозвіл залишитися у ЗСА. Він як репортер румунського спортивного журналу „Спортуль“ приїхав з румунською дружиною спортсменів та мав з ними відлітати до дому у понеділок, 13-го серпня, після закінчення XXIII Ігриш. В Румунії він залишив дружину і п'ятимісячну доньку.

ПЕРШІЙ В КРАЇНІ закон для охорони проти кислотного дощу став обов'язуючим у штеті Нью Йорк. Закон підписав губернатор Маріо Квома. Закон вимагає зменшити вжиток сірчаної кислоти на 12 відсотків до 1988 року.

ПУБЛІЧНА ОПІНІЯ щодо цьогорічних виборів на президента є в ЗСА значно більше поділена, як виказують різні опити. Уважають, що так сильно поділений думок щодо політики демократів і республіканців ще ніколи не було. Одною з причин є те, що давня традиція лояльності до партії з кожним роком послаблюється.

ВЕЛИКІ ЗМІНИ в аскурації на авто, які впроваджено у штеті Нью Джерзі не нахочать такого широкого відгуку у публіки, як сподівалися. Новим законом, який увійшов у життя при кінці 1983 року водії авт можуть зменшити свою аскурацію майже на 25 відсотків, але зменшують тим самим свою охорону проти випадків. Тому здається водії не є так скорі це робити, хоча кошти забезпечення на авта в тому штеті є одним з найвищих в країні.

(Закінчення на ст. 3)

СОЮЗОВЦІ! ЖИТТЬОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА МАЛУ СУМУ НЕ Є ЖАДНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ. ПЕРЕВІРТЕ НЕГАЙНО ВИСОТУ СВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ І ПІДНЕСІТЬ ЙОГО ДО ТАКОЇ СУМИ, ЯКА ВІДПОВІДАЛА Б ПОТРЕБАМ ВАШОЇ РОДИНИ. ЧИМ БІЛЬША РОДИНА, ТИМ БІЛЬШЕ ТРЕБА МАТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ. В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ МОЖНА ЗАБЕЗПЕЧИТИСЬ НА НЕОБМЕЖЕНУ СУМУ 50,000, 100,000, 200,000 І БІЛЬШЕ ДОЛ. РАДИМО ВАМ ЩЕ СЬОГОДНІ ПЕРЕВІРИТИ ВИСОТУ ВАШОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

Громада в Дітройті активізується

Гаряче мишигенське літо дуже сприятливе для заслуженого відпочинку, ловлі риби у прекрасних озерах стейту та развагових імпрез у мальовничих оселях Дітройту. Однак зовсім несприятливе для суспільно-громадської праці, яку конечно треба виконати, не зважаючи на такі чи інші сезонні умовини.

Управа Метрополітального Відділу Української Американської Координаційної Ради вибрана 19-го травня ц. р., не запланувала

Збірка на СКВУ

Д-р Петро Саварин, голова СКВУ, під час свого перебування у Дітройті в червні ц. р. своєю участю та головною промовою причинився до до величавого вшанування 50-ліття суспільно-полі-

тичної праці д-р Марусі Бек, а також під час зустрічі з громадськістю Дітройту видвигнув життєві актуальні для цілої української спільноти в діаспорі справи, а саме: єдність української громади в ЗСА та розбудову сильної фінансової бази для СКВУ. Піднесені ним потреби лягли в основу дій Метрополітального Відділу УАКРади, особливо для збірки фондів.

Для успішного проведення збірки датків на СКВУ Управа організувала окрему Фінансову комісію, до якої увійшли відомі збирачі датків. Комісію очолює Дмитро Федорко. Початки вказують, що збірка на СКВУ завершиться повним успіхом. Ця сама комісія проводить також збірку Громадського датку з виразним показником успіху. В цій цілі Управа видала заклики до громадянства метрополії Дітройту, вказуючи на них на діяльність СКВУ та УАКРади і їхні фінансові потреби.

Шкільництво

В нещодавньому зверненні до батьків дітей і молоді шкільного віку та громадського активу Управа Відділу УАКРади вказує на важливість української мови у вихованні дітей і молоді. Вказує на мережу українських шкіл, від садочків і перших класів починючи, повз парадіяльні цілоденні та українознавчі суботні школи, курсами української мови на Вейнському університеті кінчаючи. Цим підкреслює вона широкі можливості навчання дітей і молоді української мови.

У зверненні подано цілу низку практичних порад та вказівок відносно вписів, місця шкіль, початку навчання та адреси, на які слід звертатися по докладніші інформації відносно дотичних шкіл.

Поїздка до Вашингтону

Якось не пощастило організувати з обидвох представництв громади Дітройту УКА і УАКР—одного апарату для організування поїздки до Вашингтону на Мані-

фестацію. Тому Управа Відділу УАКРади зайнялася цією важливою справою, розгорнувши ширші акції серед громади.

В листівках виданих для цієї цілі підкреслено потребу масової участі українців у Вашингтоні, щоб не тільки відзначити 20-ліття відновлення пам'ятника Тараса Шевченка, а особливо могутнім голосом запротестувати проти насильної русифікації України, що в Москві проводять тепер на українських землях.

В інформаціях подано час виїзду автобусів з Дітройту до Вашингтону: в суботу, 15-го вересня, о год. 6-й і 7-й вранці. Поворот до Дітройту після концерту в неділю, 16-го вересня. Кошти переїзду в обидва боки та нічлігу у готелі (дві особи в кімнаті) — 110 дол. від особи. Квитки на концерт слід замовляти разом із зголошенням на виїзд. Вказана ціна не включає вступу на концерт.

Мабуть, не до всіх зацікавлених поїздкою дійдуть видані листівки, тому тут подаємо місця зголошення, а саме: канцелярія Відділу УАКРади (313) 756-8245; секретарі: Р. Лазарчук—(313) 336-5486, Стефан Зубаль—(313) 892-8729. Зголошення приймаються до 5-го вересня ц. р. включно.

Жидівсько-польсько-український діалог

Розпочатий декілька років тому жидівсько-польсько-український діалог продовжується з повним успіхом.

Цьогорічне відзначення роковин вибуху Другої світової війни відбудеться у четвер, 6-го вересня ц. р., о год. 7-30 вечора у залі Мерсі коледжу в Дітройті. Головним промовцем від української громади буде молодий, загальновідомий нашій громадській дітя д-р Ярослав Березовський.

Управа Відділу УАКРади закликає всі українські громадянства до загальної участі. Вступільний Адреса Мерсі коледжу: Mercy College of Detroit, Health Center, McCauley Auditorium, 8200 West Outer Drive at Southfield, Detroit, Mich.

Українці...

(Закінчення зі стор. 2)

— Як можна домовитися з глупим литовцем і дурним українцем? — спитав він. Поляки, які жорстоко паціфікували Західну Україну, збройно виступили проти чехів за кусочок Заолзья тоді, коли над Польщею вже висіла страшна загроза, — тепер вони, використовуючи необізнаність американського автора зі справою, звальють вину на тих, які були жертвою їхньої преглупої політики.

Як знаємо, не зважаючи на всі заборони, перешкоди і гноблення, український народ створив свою багату духову культуру: українська література заслуговує на особливе призначення, церковна архітектура, багатство українського народного мистецтва, українські танці, пісні і народні звичаї — це багатий скарб, який на протязі віків втримує наш народ нацією хоч і бездержавною. Українці, не зважаючи на перешкоди, пробивали собі дорогу до великих театральних сцен світу, як, наприклад, Софія Крушельницька, яка була примадомною навіть варшавського оперного театру, але які інтриги зі сторони поляків вона мусіла пережити. Ці моральні тортури вона описала у своїх спогадах.

Наш народ може обійтися без польської культури зовсім так як поляки обходяться без нашої. Правда, полякам є тяжко обходитися без плодотворних українських земель, але з цим вони мусять погодитися, а не навмисно і принижувати українців полякам уже не дасть повернути назад колеса історії.

Сьогодні освіта в Україні не уступає освіті будь-якої країни Західної Європи. Душу України дали сотні поетів і письменників перед і після Шевченка, а Шевченко пробудив український народ зі сну неволі. Якщо б містер Миченер знав це все, то напевно не робив би прислуги полякам принижуваним українцям.

І ще додаток: досі, я не маю нагоди читати рецензії на названу книжку Миченера, однак склалося так, що коли моя стаття була вже написана, я побачив у журналі „Ньюзік“ (з датою 16-го січня 1984) рецензію п.н. „Різне читання Миченера“. Це рецензія на книжку „Полєнд“. Авторами рецензії є три особи, які критикують Миченера книжку без будь-якого призначення, а найгірше критикують за нерозуміння польської Церкви і народу, а також за те, що він поверховно згадав жидівське повстання у Варшаві в 1944 році, і що тільки одним невразливим реченням згадав погроми жидів, які, як і сказано в рецензії: „в ХХІІ і ХХІІІ сторіччях були звичайною частиною жидівського життя в Польщі“.

Не дивлячись на це, група американських поляків старается набутися право розповсюджувати цю книжку в польській мові в Америці, а Миченер підтримує ці заходи американських поляків. Американські українці повинні бути поінформовані про те, що в книжці „Полєнд“ очорнюється добре ім'я українського народу.

Людський університет нагородив проф. Ю. Шевельова почесним докторатом

Влітку цього року проф. Юрій Шевельов, мовознавець-славист і літературознавець та президент УВАН у ЗСА, одержав почесний докторат від Людського університету в Швеції. Минувало року він дістав почесний докторат від Альбертського університету в Канаді.

Людський університет був заснований в середині ХХІІ століття і після Упсальського університету є найбільш ушлякненим університетом Швеції. Професор Шевельов, який постійно живе в Нью-Йорку, у березні цього року несподівано дістав від Людського університету телеграму—запрошення прибути в кінці травня до Лонду для одержання почесного докторату.

Пізніше Ю. Шевельов довідався, що Людський університет має вшанувати почесними докторатами двадцять одного вченого з Англії, Голландії, Данії, Німеччини, Норвегії, З'єднаних Стівів Америки, Фінляндії і Швеції, фахівців теологічних, юридичних, медичних, математичних, технічних, суспільних і гуманітарних наук. Юрій Шевельов був одним із трьох вшановуваних учених-гуманістів. Кандидатів на почесні докторати вибирав відповідний факультет університету. Очевидно, кандидатуру проф. Шевельова висунув Інсти-

тут Славистики, який діє при Людському університеті і який очолює професор Любомир Дюрович, з похвалення слів.

З нагоди урочистостей шведською мовою була видана книжечка „Надання докторських ступенів у Людському університеті“. Кожному почесному докторові у цій книжці присвячено окрему статтю.

Про Ю. Шевельова написано так: „Юрій Шевельов (Шерех), З'єднані Стівів Америки, народився 1908 року, професор-емігрант слов'янської філології в Колумбійському університеті Шевельов відкрив нову епоху в історичній славистиці своєю працею „Передісторія слов'янських мов“ (вида. в 1964 року). Він застосував нові мовознавчі методи для дослідження і опису розвитку слов'янських мов перед тим, як вони були засвідчені на письмі (перед IX сторіччям). Таким способом, він спромігся описати одну з однієї синхронічної системи слов'янської мови і виявити принципи розвитку цієї системи. Спираючись на методологію цієї праці, Шевельов започаткував серію видань „Історична фонові слов'янських мов“, в якій монографічно описується розвиток кожної з тринадцяти слов'янських мов“.

Після закінчення церемонії відбувся бенкет.

Наступного дня в Інституті Славистики була вечеря в честь Юрія Шевельова. З сусіднього шведського містечка Мальме приїхала делегація з трьох осіб від українських робітників, що там живуть і працюють. Делегати подарували проф. Шевельову квіти і вітали його. Вони сказали, що українці, мешканці містечка Мальме, дуже зрадили, коли довідалися, що серед учених з різних країн світу, яких вшановує Людський університет, також є українців.

Як відомо, до Америки не можна привозити рослини: ані насіння, ні овочі, ні листя тощо. Тому, повертаючись з Європи, проф. Шевельов зголосив під час перевірки його речей на летишці в Нью-Йорку, що він має вінок з лаврового листа. Представник митної служби сказав, що він не може взяти на себе відповідальності пропустити будь-які листя і поклав представника служби рослинництва. Прийшла молода гарна жінка, глянула на вінок і сказала „Congratulations“.

Любов Дражевська

Над Югославією...

(Закінчення зі стор. 2)

шість важливих політичних справ вирішують тепер у столицях складових республік.

Силою свого авторитету і авторитарного виконання владі, Тітові вдалося задержати бойді позірну політичну єдність Югославії. Але навіть за його життя, республіки добилися значних економічних незалежностей. Уряди республік поробили заходи, щоб охоронити свої місцеві економічні інтереси від конкуренції інших республік.

Залишивши у спадку колективний провід, який мав би символізувати рівність між республіками і однією ротацією президента, Тіто фактично спричинив там неефективність і неспроможність до праці в багатьох інституціях югославської юнії.

Під сучасну пору Югославія нахочиться на порозі нової затяжної кризи. Переформування закордонних боргів і нова фінансова допомога Заходу, без сумніву, відвернуть економічний спад країни та дещо поправлять ситуацію, але такі заходи не зможуть дати справжнього лікарства на видужання країни. Таке лікарство можна знайти — і мусить бути знайдено, самими югославами.

Джідас твердить, що не зважаючи на те, що загально не задоволення населення з важких обставин життя та кількох твердодійних урядових ідеологій, які постійно обнуляють, „внутрішніх контрреволюційних ворогів“, криза не є створеною якоюсь організованою організацією в Югославії. Якщо в найближчих роках, — пише він, — партія не переведе значних реформ, Югославія найдеється у соціальному і національному безладді. Продовжування сучасної кризи доведе Югославію за кілька років до стану трьохсторонньої держави. Сьогодні ще немає ні одної республіки, що бажала б вийти з федерації, але

жадна не погодиться залишитися в ній, якщо в Югославії запанує хаос.

Виступ армії може врятувати федерацію, але й (армії) не вдасться розв'язати головні проблеми. Шобільше, виступ армії, як політичного чинника, буде вважатися, більшістю республік, як речинка найбільшої з них, сербської республіки, а це зможе привести до виступу з неї всіх республік.

Перемена югославської структуральної кризи у політичну (національностеву) кризу з безпорядками та боротьбою між національностями, спричинить струс, що зрушить існуючі відносини не тільки на Балканах, але також і в середньосхідній Європі. А хто знає до чого це може doprowadити?

Ми, українці, повинні уважно слідкувати за подіями в Югославії, а це тому, що поперше: там живе біля 100,000 наших братів, що поселилися ще за Австрії, а подруге тому, що коли б розлетілася ця також міжнародна комуністична держава і на її руїнах творилися б національні держави, як напевно відкинули б комуністичну систему, то Москва, мабуть, застосувала б т. зв. „Доктрину Брежнев“, яка полягає на тому, що братні соціалістичні країни обов'язані дати „допомогу“ соціалістичній країні, щоб вона не попала під панування капіталістів... Правда, Югославія вийшла з-під опіки Москви, але залишилася комуністичною, отже вона поспішить допомогти Югославії не як державі зі „соціалістичною системою“, знову невідомо, як на такий крок Москви зреагував би Захід: так як на окупацію Мадридської і Чехо-Словацької — а чи поспішить би з мілітарною допомогою Югославії.

Отже події в Югославії можуть мати великий вплив і на нашу долю не тільки українців в цій країні, але й на долю всієї України.

В глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятих і Знайомих тут і в Україні, що в суботу, 21-го липня 1984 р. „Джентльмен шпінгл“ Едмонтоні, по короткій важкій недугі упокоївся в Бозі на 79-му році життя наша Найдорожча Мама, Бабуся, Прабабуся, Сестра і Тетя, а широко відома МАМА

бл. п. ОЛЬГА
з дому ТРАЧ-БАТИЦЬКА
ПОХОРОН відбувся 25-го липня з катедри св. Йосафата на цвинтарі св. Михайла в Едмонтоні.
Горем прибіг:
дочка — СОНЯ ПРОКОПЧУК
МАРТА ЛІШАК
Внуки і Правнуки
сестра — СТЕФАНІЯ ТРАЧ-ЮПІК
Ближчі і дальша Родина

Скористайте з виімково доброї нагоди

ОГОЛОШЕННЯ в Календарі УНСОЮзу на 1985-ий рік

Цим Ви зможете познайомити весь український загаль з Вашою установою, Вашою професійною обслуговою, чи Вашим підприємством.

Одна сторінка \$90.00
Пів сторінки 50.00
Чверть сторінки 33.00
Одна восьма сторінки 20.00

Замовлення і належність проситься надсилати найдалше до 30-го вересня 1984 р.

СВОБОДА

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

ПОЇЗДКА ДО ВАШІНГТОНУ

з нагоди

20-ти ЛІТТЯ ПОСТАВЛЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ У ВАШІНГТОНІ

Український Народний Союз, Український Братський Союз та УАКРада в Чикаго

ОРГАНІЗУЮТЬ ПОЇЗДКУ ДО ВАШІНГТОНУ у дні 14, 15 і 16 ВЕРЕСНЯ 1984 р. Виїзд із Чикаго у П'ЯТНИЦЮ, 14-го ВЕРЕСНЯ в 8-й год. ввечері з-під Дому Сеньйорія, 2355 Вест Чикаго Евею. Поворот до Чикаго в понеділок, 17-го вересня.

ПОЇЗДКА ВКЛЮЧАЄ:

1 Транспортицію автобусом Грейгауд в обі сторони.
2 Один нічліг в Галідей Інн готелі, 2 особи в кімнаті.
3 Оглядниці столиці.

ЦІНА ВІД ОСОБИ — 149.00 дол.

Зголошення на поїздку приймають:

Іван Гавалок — 456-4004, 892-2412
Роман Б. Припхан — 456-5956

Організаційний Комітет поїздки:

Михайло Ольшанський Іван Гавалок Роман Б. Припхан

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ ЗСА і керівні республіканські кола заявили, що совєтські журналісти будуть допущені на Конвенцію Республіканської партії в Даллеса, Техас і матимуть можливість передавати інформацію з Конвенції безпосередньо, якщо цього багатимуть, при допомозі американської апаратури. Первісно було тільки сказано, що деякі, зокрема консервативні групи республіканців, не бажали присутності на Конвенції совєтських кореспондентів, велика частина яких працює для КГБ. Крім того, текаська поліція і ФБІ побоюються, що совєтські „гости“ використають свій журналістичний привілей і займатимуться індустриальним шпигунством в стейті.

За Президію
Видавничого Фонду
д-р Роман Кобилицький
голова

У В-ві УНС...

(Закінчення зі ст. 1)

„До особливої фасцинуючої події, зв'язаної з акцією звільнення відкриття пам'ятника, належить „облюдне, підступне“ — як це його оцінив автор книжки у своєму надрукованому тоді у „Свободі“ редакційному коментарі — „Слово до українців, до всієї української громади в ЗСА, до „Комітету пам'ятника Т.Г. Шевченка“, підписане групою діячів культури в підсмертній Україні та насамперед опубліковане в советській пресі і описане розіслане пресовим відділом советської амбасад у Вашингтоні й до української преси в Америці. Це, як і попередні советські акції, згідно реакції на заходи поставлення і відкриття пам'ятника Шевченка у Вашингтоні, призвело до справжньої „битви за Шевченка“, як названо в книжці окремий розділ у цій справі. Цю битву та її причину і мету влучно характеризує відоме пресове агентство Юнайтед Пресс Інтернешнел, запитуючи в одному із своїх повідомлень: „...Отже хто був Шевченко? Большевик, чи український Джордж Вашингтон, із якого виникла війна між Москвою і Вашингтоном?“ З'ясувати в книжці перебіг та остаточний вислід цієї словної війни не залишає жадного сумніву, що її виграє „український Джордж В Вашингтоні“ — Тарас Шевченко. І це один з найбільш-шких, якщо взагалі не найбільший триумф пам'ятника у Вашингтоні!“ — стверджує у своїй передмові до книжки д-р Я. Падох.

Обставини „наглої“ підготовки і друку цієї давньоплотнової книжки про „Шевченка у Вашингтоні“

з'ясує її автор в окремій статті під тією ж назвою, надрукованої на іршому місці в цьому числі „Свободи“. Це інтенсивна підготовка всієї української громади у кожному відношенні сорбно відмітити 20-річчя відкриття пам'ятника Шевченка у Вашингтоні і сорбною маніфестацією вірності Шевченковим ідеалам та таким же сорбним і найбільш рішучим та голосним багатолюдним протестом проти з кожним днем посилюваного червоного російсько-народовбивчого і посягання окупованого і поневоленого нею Шевченкового українського народу. Маніфестація і протест відбувається, як відомо, в неділю, 16-го вересня цього року.

Для підсилення всіх тих акцій, які і „для майбутніх поколінь“ книжка „Шевченко у Вашингтоні“ д-р Я. Падох у своїй передмові до неї оцінює за „дуже на часі“, пригадуючи при цьому слова капелана Сенату д-ра Ф. Фредерика Бравна Гарріса, сказані про пам'ятник Шевченка у столиці Америки та записані в „Конгресовому рекорді“. Д-р Гарріс сказав: „Наша нова Статуя Свободи (пам'ятник Шевченка), є священним вітателем; вона стане Меккою для представників народів, що перебувають у зашморгу нового колоніалізму та які біля стіп цього Великої України кличуть: О, Боже! Як довго ще, як довго?“

Книжка „Шевченко у Вашингтоні“ коштує 6 доларів і її можна вже замовити у книгарні „Свободи“ 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302.

Советська...

(Закінчення зі ст. 1)

ською роботою. Крім аташе в тому ж поїзді звичайно є ще два-три шпигуни, розміщені в різних кінцях, щоб мати можливість спостерігати за рухом і всім, що навколо них відбувається. При тому вони фотографують всієї доступні їм об'єкти, а по дорогах роз'їжджають автомобілями советського виробу, щоб ніхто не звертав на них великої уваги. — пишуть згадані советські газети, які дуже мало

відрізняються одна від одної своєю оцінкою „американського шпигунства“ в СССР.

Взагалі, кажуть, західні спостерігачі, советська антиамериканська пропаганда під теперішню пору нагадує дуже сталінські часи, коли советським громадянам говорили, що кожний чужинець є потенційним шпигуном капіталістичних держав.

„ШЕВЧЕНКО У ВАШІНГТОНІ“

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА — Ярослав Падох: „Друга Статуя Свободи“

ЧОТИРИ ПРЕЗИДЕНТИ ЗСА ПРИВІТАЛИ ШЕВЧЕНКА У ВАШІНГТОНІ

І. ВІДКРИТТЯ ПАМ'ЯТНИКА — Історичний акт історичного дня. В очікуванні відкриття пам'ятника „We like Ike“ Починається з Богом. Говорить Двайт Д. Айзенгауер Хвиліна, про яку мріяли покоління. Почалося і кінчається з Богом. „Нехай буде відомо всім грядучим поколінням...“ Поклін Шевченкові.

ІІ. УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ У СТОЛИЦІ АМЕРИКИ — Похід вулицями Вашингтону. Шевченківський фестиваль молоді. Шевченківські концерти. Шевченківський бенкет. Найширший відгомін.

ІІІ. ВЕЛИКОЇ ПОДІЇ СЛАНЕ ЗАВЕРШЕННЯ — Врочисте вмурування документів у підставу пам'ятника. Президент Джонсон gratулює. Виступ Ватсона Кіркенелла. Бенкет і концерт.

ІУ. ШЛЯХ ШЕВЧЕНКА ДО ВАШІНГТОНУ — На початку було слово. Почин Українського Народного Союзу. Резолюція Джервіса. Резолюція Бенті. Акція Українського Конгресового Комітету Америки. Публічний закон 86-749. Оформлення Комітету Пам'ятника Шевченка. Шевченківський рік. Збіркова акція. Конкурси та вибір проєкту пам'ятника. Вибір і апробата площі. Врочиста дедикація площі.

У. БИТВА ЗА ШЕВЧЕНКА — Наступають на три шляхи. Московська „Советська культура“ і за нею кінська „Радянська культура“ починають наступ. „Вашінгтон Пост“ відкриває другий фронт. „Слово“ діячів культури з Києва. „Облюдне, підступне слово“. Відповідь діячів української культури в Америці і Канаді. „Провал підступної московської затії“. Підсумки і висновки. Справа вищої землі з Каневи. Виграна битва. Міжнародний характер „битви за Шевченка“.

УІ. МОВА ЦИФЕР — Звідомлення Контрольної Комісії Комітету Пам'ятника Шевченка.

УІІ. ШЕВЧЕНКО І АМЕРИКАНСЬКІ УКРАЇНЦІ.

УІІІ. БУДЕШ, БАТЬКУ, ПАНУВАТИ.

В ЛОС-АНДЖЕЛЕСІ, заарештували поліціянта Джеймса В. Пірсона, який признався до того, що вловив малу бомбу до автобусу, який їхали члени турецької олімпійської дружини на летище. Він зробив це, як каже, щоб „звернути на себе загальну увагу“.

КОНФЕРЕНЦІЯ НІКАРАГУАНСЬКИХ єпископів наказала трьом священникам Римо-Католицької Церкви, які займають пости в прокомуністичному уряді сандіністів і планують також кандидувати в наступних виборах, покинути політику і зайнятися церковними й харитативними справами. Згадані священники повинні рішитися до кінця серпня чи вони залишаться в політичному житті активними і будуть екскомуніковані, чи підпорядкуються зарядженню Ватикану і самого Папи Івана Павла II, який категорично вимагає щоб священники стояли осторонь політичного життя.

ШЕДСЬКІ УРЯДОВІ речники заявили, що молодий естонський, член комуністичної партії і заступник міністра юстиції в Естонській ССР Бальдо Ранпері і його дружина Лайла Міллер, співачка популярних баяд, отримують політичний азиль і право перебування. Обидвоє прибули до Стокгольму з Фінляндії минулого тижня і не бажали більше повертатися до Естонії. Покищо пара вітається не виявила правдивих мотивів втечі, але загально здогадується, що вони боялися чистки, яка тепер проходить в тій республіці у зв'язку з пожежовою діяльністю естонських „буржуазних націоналістів“.

Відзначення в Мюнхені

40-ліття битви під Бродами

24-го липня ц. р. відбулось у Мюнхені Братство Крайової Управи Братства Дивізійників святочне відзначення 40-ї річниці битви під Бродами. В год. 2-й зібравшись із прапором перед брамою цвинтаря „Вальд-фрідріх“ колишні дивізійники з Мюнхену та приїжджі з інших місцевостей південної Німеччини й Австрії, як і теж відділ СУМівців із прапором та група мюнхенських громадян і маршовим ходом подались під пам'ятник полягалим, поставлений у 1965 році на українській частині цвинтаря. Отці духовні: митр. протоєрей Паладій Дубицький (УАПЦ) та Мирон Мольцько і Євсей Бойко (УПЦ) відправили Панахиду, два побратими склали вінок. Отець Дубицький виголосив жалобне слово, що в ньому з'ясував ціль створення Дивізії: бути зав'язком української армії. Промовець описав українізацію Дивізії, в котрій він був капеланом Волинського Легіону, приданого до Дивізії під командуванням ген. Павла Шандрука.

Тому що найстарший рангою і віком старшина Дивізії полк. Євген Рен із здоровельних причин не міг прибути на цвинтар, голова Братства Роман Дебрицький привітав присутнього під пам'ятником делегата Об'єднання колишніх німецьких спадунів, що боролось побачити під Фельдбахом 1945 року та відчитав прізвища похоронених на цвинтарі старшин, підстаршин і стрільців Дивізії, а також старшин УГА і армії УНР.

Звідсіля пішли до могили поручника Ярослава Яримовича, де після панахиди і покладення вінка промовляв о. М. Мольцько та Богдан Шарко. Ярослав Яримович був у Мюнхені диригентом церковного хору, однак, підірване в Римі здоров'я, він помер передчасно 1957 році. Кінцеву панахиду відправлено на могилі поручника Ярослава Бенцалі, який був черговим головою Братства, головою ЦПУЕН та Раді чужинців у відділі при баварському міністерстві та видатним членом ОУ.

Звідсіля пішли до могили поручника Ярослава Яримовича, де після панахиди і покладення вінка промовляв о. М. Мольцько та Богдан Шарко. Ярослав Яримович був у Мюнхені диригентом церковного хору, однак, підірване в Римі здоров'я, він помер передчасно 1957 році. Кінцеву панахиду відправлено на могилі поручника Ярослава Бенцалі, який був черговим головою Братства, головою ЦПУЕН та Раді чужинців у відділі при баварському міністерстві та видатним членом ОУ.

Звідсіля пішли до могили поручника Ярослава Яримовича, де після панахиди і покладення вінка промовляв о. М. Мольцько та Богдан Шарко. Ярослав Яримович був у Мюнхені диригентом церковного хору, однак, підірване в Римі здоров'я, він помер передчасно 1957 році. Кінцеву панахиду відправлено на могилі поручника Ярослава Бенцалі, який був черговим головою Братства, головою ЦПУЕН та Раді чужинців у відділі при баварському міністерстві та видатним членом ОУ.

Звідсіля пішли до могили поручника Ярослава Яримовича, де після панахиди і покладення вінка промовляв о. М. Мольцько та Богдан Шарко. Ярослав Яримович був у Мюнхені диригентом церковного хору, однак, підірване в Римі здоров'я, він помер передчасно 1957 році. Кінцеву панахиду відправлено на могилі поручника Ярослава Бенцалі, який був черговим головою Братства, головою ЦПУЕН та Раді чужинців у відділі при баварському міністерстві та видатним членом ОУ.

Звідсіля пішли до могили поручника Ярослава Яримовича, де після панахиди і покладення вінка промовляв о. М. Мольцько та Богдан Шарко. Ярослав Яримович був у Мюнхені диригентом церковного хору, однак, підірване в Римі здоров'я, він помер передчасно 1957 році. Кінцеву панахиду відправлено на могилі поручника Ярослава Бенцалі, який був черговим головою Братства, головою ЦПУЕН та Раді чужинців у відділі при баварському міністерстві та видатним членом ОУ.

Звідсіля пішли до могили поручника Ярослава Яримовича, де після панахиди і покладення вінка промовляв о. М. Мольцько та Богдан Шарко. Ярослав Яримович був у Мюнхені диригентом церковного хору, однак, підірване в Римі здоров'я, він помер передчасно 1957 році. Кінцеву панахиду відправлено на могилі поручника Ярослава Бенцалі, який був черговим головою Братства, головою ЦПУЕН та Раді чужинців у відділі при баварському міністерстві та видатним членом ОУ.

Звідсіля пішли до могили поручника Ярослава Яримовича, де після панахиди і покладення вінка промовляв о. М. Мольцько та Богдан Шарко. Ярослав Яримович був у Мюнхені диригентом церковного хору, однак, підірване в Римі здоров'я, він помер передчасно 1957 році. Кінцеву панахиду відправлено на могилі поручника Ярослава Бенцалі, який був черговим головою Братства, головою ЦПУЕН та Раді чужинців у відділі при баварському міністерстві та видатним членом ОУ.

Звідсіля пішли до могили поручника Ярослава Яримовича, де після панахиди і покладення вінка промовляв о. М. Мольцько та Богдан Шарко. Ярослав Яримович був у Мюнхені диригентом церковного хору, однак, підірване в Римі здоров'я, він помер передчасно 1957 році. Кінцеву панахиду відправлено на могилі поручника Ярослава Бенцалі, який був черговим головою Братства, головою ЦПУЕН та Раді чужинців у відділі при баварському міністерстві та видатним членом ОУ.

Звідсіля пішли до могили поручника Ярослава Яримовича, де після панахиди і покладення вінка промовляв о. М. Мольцько та Богдан Шарко. Ярослав Яримович був у Мюнхені диригентом церковного хору, однак, підірване в Римі здоров'я, він помер передчасно 1957 році. Кінцеву панахиду відправлено на могилі поручника Ярослава Бенцалі, який був черговим головою Братства, головою ЦПУЕН та Раді чужинців у відділі при баварському міністерстві та видатним членом ОУ.

Звідсіля пішли до могили поручника Ярослава Яримовича, де після панахиди і покладення вінка промовляв о. М. Мольцько та Богдан Шарко. Ярослав Яримович був у Мюнхені диригентом церковного хору, однак, підірване в Римі здоров'я, він помер передчасно 1957 році. Кінцеву панахиду відправлено на могилі поручника Ярослава Бенцалі, який був черговим головою Братства, головою ЦПУЕН та Раді чужинців у відділі при баварському міністерстві та видатним членом ОУ.

Звідсіля пішли до могили поручника Ярослава Яримовича, де після панахиди і покладення вінка промовляв о. М. Мольцько та Богдан Шарко. Ярослав Яримович був у Мюнхені диригентом церковного хору, однак, підірване в Римі здоров'я, він помер передчасно 1957 році. Кінцеву панахиду відправлено на могилі поручника Ярослава Бенцалі, який був черговим головою Братства, головою ЦПУЕН та Раді чужинців у відділі при баварському міністерстві та видатним членом ОУ.

Звідсіля пішли до могили поручника Ярослава Яримовича, де після панахиди і покладення вінка промовляв о. М. Мольцько та Богдан Шарко. Ярослав Яримович був у Мюнхені диригентом церковного хору, однак, підірване в Римі здоров'я, він помер передчасно 1957 році. Кінцеву панахиду відправлено на могилі поручника Ярослава Бенцалі, який був черговим головою Братства, головою ЦПУЕН та Раді чужинців у відділі при баварському міністерстві та видатним членом ОУ.

Звідсіля пішли до могили поручника Ярослава Яримовича, де після панахиди і покладення вінка промовляв о. М. Мольцько та Богдан Шарко. Ярослав Яримович був у Мюнхені диригентом церковного хору, однак, підірване в Римі здоров'я, він помер передчасно 1957 році. Кінцеву панахиду відправлено на могилі поручника Ярослава Бенцалі, який був черговим головою Братства, головою ЦПУЕН та Раді чужинців у відділі при баварському міністерстві та видатним членом ОУ.

Звідсіля пішли до могили поручника Ярослава Яримовича, де після панахиди і покладення вінка промовляв о. М. Мольцько та Богдан Шарко. Ярослав Яримович був у Мюнхені диригентом церковного хору, однак, підірване в Римі здоров'я, він помер передчасно 1957 році. Кінцеву панахиду відправлено на могилі поручника Ярослава Бенцалі, який був черговим головою Братства, головою ЦПУЕН та Раді чужинців у відділі при баварському міністерстві та видатним членом ОУ.

Звідсіля пішли до могили поручника Ярослава Яримовича, де після панахиди і покладення вінка промовляв о. М. Мольцько та Богдан Шарко. Ярослав Яримович був у Мюнхені диригентом церковного хору, однак, підірване в Римі здоров'я, він помер передчасно 1957 році. Кінцеву панахиду відправлено на могилі поручника Ярослава Бенцалі, який був черговим головою Братства, головою ЦПУЕН та Раді чужинців у відділі при баварському міністерстві та видатним членом ОУ.

Звідсіля пішли до могили поручника Ярослава Яримовича, де після панахиди і покладення вінка промовляв о. М. Мольцько та Богдан Шарко. Ярослав Яримович був у Мюнхені диригентом церковного хору, однак, підірване в Римі здоров'я, він помер передчасно 1957 році. Кінцеву панахиду відправлено на могилі поручника Ярослава Бенцалі, який був черговим головою Братства, головою ЦПУЕН та Раді чужинців у відділі при баварському міністерстві та видатним членом ОУ.

Звідсіля пішли до могили поручника Ярослава Яримовича, де після панахиди і покладення вінка промовляв о. М. Мольцько та Богдан Шарко. Ярослав Яримович був у Мюнхені диригентом церковного хору, однак, підірване в Римі здоров'я, він помер передчасно 1957 році. Кінцеву панахиду відправлено на могилі поручника Ярослава Бенцалі, який був черговим головою Братства, головою ЦПУЕН та Раді чужинців у відділі при баварському міністерстві та видатним членом ОУ.

Звідсіля пішли до могили поручника Ярослава Яримовича, де після панахиди і покладення вінка промовляв о. М. Мольцько та Богдан Шарко. Ярослав Яримович був у Мюнхені диригентом церковного хору, однак, підірване в Римі здоров'я, він помер передчасно 1957 році. Кінцеву панахиду відправлено на могилі поручника Ярослава Бенцалі, який був черговим головою Братства, головою ЦПУЕН та Раді чужинців у відділі при баварському міністерстві та видатним членом ОУ.

Звідсіля пішли до могили поручника Ярослава Яримовича, де після панахиди і покладення вінка промовляв о. М. Мольцько та Богдан Шарко. Ярослав Яримович був у Мюнхені диригентом церковного хору, однак, підірване в Римі здоров'я, він помер передчасно 1957 році. Кінцеву панахиду відправлено на могилі поручника Ярослава Бенцалі, який був черговим головою Братства, головою ЦПУЕН та Раді чужинців у відділі при баварському міністерстві та видатним членом ОУ.

Звідсіля пішли до могили поручника Ярослава Яримовича, де після панахиди і покладення вінка промовляв о. М. Мольцько та Богдан Шарко. Ярослав Яримович був у Мюнхені диригентом церковного хору, однак, підірване в Римі здоров'я, він помер передчасно 1957 році. Кінцеву панахиду відправлено на могилі поручника Ярослава Бенцалі, який був черговим головою Братства, головою ЦПУЕН та Раді чужинців у відділі при баварському міністерстві та видатним членом ОУ.

Звідсіля пішли до могили поручника Ярослава Яримовича, де після панахиди і покладення вінка промовляв о. М. Мольцько та Богдан Шарко. Ярослав Яримович був у Мюнхені диригентом церковного хору, однак, підірване в Римі здоров'я, він помер передчасно 1957 році. Кінцеву панахиду відправлено на могилі поручника Ярослава Бенцалі, який був черговим головою Братства, головою ЦПУЕН та Раді чужинців у відділі при баварському міністерстві та видатним членом ОУ.

Звідсіля пішли до могили поручника Ярослава Яримовича, де після панахиди і покладення вінка промовляв о. М. Мольцько та Богдан Шарко. Ярослав Яримович був у Мюнхені диригентом церковного хору, однак, підірване в Римі здоров'я, він помер передчасно 1957 році. Кінцеву панахиду відправлено на могилі поручника Ярослава Бенцалі, який був черговим головою Братства, головою ЦПУЕН та Раді чужинців у відділі при баварському міністерстві та видатним членом ОУ.

Звідсіля пішли до могили поручника Ярослава Яримовича, де після панахиди і покладення вінка промовляв о. М. Мольцько та Богдан Шарко. Ярослав Яримович був у Мюнхені диригентом церковного хору, однак, підірване в Римі здоров'я, він помер передчасно 1957 році. Кінцеву панахиду відправлено на могилі поручника Ярослава Бенцалі, який був черговим головою Братства, головою ЦПУЕН та Раді чужинців у відділі при баварському міністерстві та видатним членом ОУ.

Звідсіля пішли до могили поручника Ярослава Яримовича, де після панахиди і покладення вінка промовляв о. М. Мольцько та Богдан Шарко. Ярослав Яримович був у Мюнхені диригентом церковного хору, однак, підірване в Римі здоров'я, він помер передчасно 1957 році. Кінцеву панахиду відправлено на могилі поручника Ярослава Бенцалі, який був черговим головою Братства, головою ЦПУЕН та Раді чужинців у відділі при баварському міністерстві та видатним членом ОУ.

Звідсіля пішли до могили поручника Ярослава Яримовича, де після панахиди і покладення вінка промовляв о. М. Мольцько та Богдан Шарко. Ярослав Яримович був у Мюнхені диригентом церковного хору, однак, підірване в Римі здоров'я, він помер передчасно 1957 році. Кінцеву панахиду відправлено на могилі поручника Ярослава Бенцалі, який був черговим головою Братства, головою ЦПУЕН та Раді чужинців у відділі при баварському міністерстві та видатним членом ОУ.

Звідсіля пішли до могили поручника Ярослава Яримовича, де після панахиди і покладення вінка промовляв о. М. Мольцько та Богдан Шарко. Ярослав Яримович був у Мюнхені диригентом церковного хору, однак, підірване в Римі здоров'я, він помер передчасно 1957 році. Кінцеву панахиду відправлено на могилі поручника Ярослава Бенцалі, який був черговим головою Братства, головою ЦПУЕН та Раді чужинців у відділі при баварському міністерстві та видатним членом ОУ.

Звідсіля пішли до могили поручника Ярослава Яримовича, де після панахиди і покладення вінка промовляв о. М. Мольцько та Богдан Шарко. Ярослав Яримович був у Мюнхені диригентом церковного хору, однак, підірване в Римі здоров'я, він помер передчасно 1957 році. Кінцеву панахиду відправлено на могилі поручника Ярослава Бенцалі, який був черговим головою Братства, головою ЦПУЕН та Раді чужинців у відділі при баварському міністерстві та видатним членом ОУ.

Звідсіля пішли до могили поручника Ярослава Яримовича, де після панахиди і покладення вінка промовляв о. М. Мольцько та Богдан Шарко. Ярослав Яримович був у Мюнхені диригентом церковного хору, однак, підірване в Римі здоров'я, він помер передчасно 1957 році. Кінцеву панахиду відправлено на могилі поручника Ярослава Бенцалі, який був черговим головою Братства, головою ЦПУЕН та Раді чужинців у відділі при баварському міністерстві та видатним членом ОУ.

Звідсіля пішли до могили поручника Ярослава Яримовича, де після панахиди і покладення вінка промовляв о. М. Мольцько та Богдан Шарко. Ярослав Яримович був у Мюнхені диригентом церковного хору, однак, підірване в Римі здоров'я, він помер передчасно 1957 році. Кінцеву панахиду відправлено на могилі поручника Ярослава Бенцалі, який був черговим головою Братства, головою ЦПУЕН та Раді чужинців у відділі при баварському міністерстві та видатним членом ОУ.

Звідсіля пішли до могили поручника Ярослава Яримовича, де після панахиди і покладення вінка промовляв о. М. Мольцько та Богдан Шарко. Ярослав Яримович був у Мюнхені диригентом церковного хору, однак, підірване в Римі здоров'я, він помер передчасно 1957 році. Кінцеву панахиду відправлено на могилі поручника Ярослава Бенцалі, який був черговим головою Братства, головою ЦПУЕН та Раді чужинців у відділі при баварському міністерстві та видатним членом ОУ.

Звідсіля пішли до могили поручника Ярослава Яримовича, де після панахиди і покладення вінка промовляв о. М. Мольцько та Богдан Шарко. Ярослав Яримович був у Мюнхені диригентом церковного хору, однак, підірване в Римі здоров'я, він помер передчасно 1957 році. Кінцеву панахиду відправлено на могилі поручника Ярослава Бенцалі, який був черговим головою Братства, головою ЦПУЕН та Раді чужинців у відділі при баварському міністерстві та видатним членом ОУ.

Звідсіля пішли до могили поручника Ярослава Яримовича, де після панахиди і покладення вінка промовляв о. М. Мольцько та Богдан Шарко. Ярослав Яримович був у Мюнхені диригентом церковного хору, однак, підірване в Римі здоров'я, він помер передчасно 1957 році. Кінцеву панахиду відправлено на могилі поручника Ярослава Бенцалі, який був черговим головою Братства, головою ЦПУЕН та Раді чужинців у відділі при баварському міністерстві та видатним членом ОУ.

Звідсіля пішли до могили поручника Ярослава Яримовича, де після панахиди і покладення вінка промовляв о. М. Мольцько та Богдан Шарко. Ярослав Яримович був у Мюнхені диригентом церковного хору, однак, підірване в Римі здоров'я, він помер передчасно 1957 році. Кінцеву панахиду відправлено на могилі поручника Ярослава Бенцалі, який був черговим головою Братства, головою ЦПУЕН та Раді чужинців у відділі при баварському міністерстві та видатним членом ОУ.

Звідсіля пішли до могили поручника Ярослава Яримовича, де після панахиди і покладення вінка промовляв о. М. Мольцько та Богдан Шарко. Ярослав Яримович був у Мюнхені диригентом церковного хору, однак, підірване в Римі здоров'я, він помер передчасно 1957 році. Кінцеву панахиду відправлено на могилі поручника Ярослава Бенцалі, який був черговим головою Братства, головою ЦПУЕН та Раді чужинців у відділі при баварському міністерстві та видатним членом ОУ.

Звідсіля пішли до могили поручника Ярослава Яримовича, де після панахиди і покладення вінка промовляв о. М. Мольцько та Богдан Шарко. Ярослав Яримович був у Мюнхені диригентом церковного хору, однак, підірване в Римі здоров'я, він помер передчасно 1957 році. Кінцеву панахиду відправлено на могилі поручника Ярослава Бенцалі, який був черговим головою Братства, головою ЦПУЕН та Раді чужинців у відділі при баварському міністерстві та видатним членом ОУ.

Звідсіля пішли до могили поручника Ярослава Яримовича, де після панахиди і покладення вінка промовляв о. М. Мольцько та Богдан Шарко. Ярослав Яримович був у Мюнхені диригентом церковного хору, однак, підірване в Римі здоров'я, він помер передчасно 1957 році. Кінцеву панахиду відправлено на могилі поручника Ярослава Бенцалі, який був черговим головою Братства, головою ЦПУЕН та Раді чужинців у відділі при баварському міністерстві та видатним членом ОУ.

Звідсіля пішли до могили поручника Ярослава Яримовича, де після панахиди і покладення вінка промовляв о. М. Мольцько та Богдан Шарко. Ярослав Яримович був у Мюнхені диригентом церковного хору, однак, підірване в Римі здоров'я, він помер передчасно 1957 році. Кінцеву панахиду відправлено на могилі поручника Ярослава Бенцалі, який був черговим головою Братства, головою ЦПУЕН та Раді чужинців у відділі при баварському міністерстві та видатним членом ОУ.

Звідсіля пішли до могили поручника Ярослава Яримовича, де після панахиди і покладення вінка промовляв о. М. Мольцько та Богдан Шарко. Ярослав Яримович був у Мюнхені диригентом церковного хору, однак, підірване в Римі здоров'я, він помер передчасно 1957 році. Кінцеву панахиду відправлено на могилі поручника Ярослава Бенцалі, який був черговим головою Братства, головою ЦПУЕН та Раді чужинців у відділі при баварському міністерстві та видатним членом ОУ.

Звідсіля пішли до могили поручника Ярослава Яримовича, де після панахиди і покладення вінка промовляв о. М. Мольцько та Богдан Шарко. Ярослав Яримович був у Мюнхені диригентом церковного хору, однак, підірване в Римі здоров'я, він помер передчасно 1957 році. Кінцеву панахиду відправлено на могилі поручника Ярослава Бенцалі, який був черговим головою Братства, головою ЦПУЕН та Раді чужинців у відділі при баварському міністерстві та видатним членом ОУ.